

LIST OF REFERENCES:

1. Digital transformation in the field of HR: directions, problems and opportunities. *Black Sea Economic Studies*, 2021, Issue 62. C. 13-18.
2. World trends as guidelines for the development of HR-management in Ukraine. *Collection of scientific papers of the ChSTU, Series: Economic Sciences*, 2022, Issue 65. C. 32-45.
3. Kravchuk O.I., Varis I.O., Potoskueva A.D. Digital technologies of HR marketing. *Problems of modern transformations. Series: Economics and Management*, 2023, No. 9. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-9-04-03>.
4. Influence of digital technologies on the efficiency of personnel management. *Problems and Prospects of Economics and Management*, 2022, No. 4 (32). C. 17-26.
5. Development trends in the use of digital technologies in personnel management. *Scientific Bulletin of Kherson State University*, 2021, No. 41. C. 54-60.

УДК 33.334:33.338

Панькова О.В.

канд. соц. н., доцент

Інститут економіки промисловості НАН України
м. Київ, Україна

ПРО ПРОМИСЛОВИЙ ДІАЛОГ ВИЩОГО РІВНЯ УКРАЇНА–ЄС В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Повоєнне відновлення України важливо розглядати як складову магістрального плану інтеграції до ЄС. Новий статус України як країни-кандидата в члени ЄС є додатковим «двигуном» внутрішніх соціально-економічних реформ і «зеленим світлом» для залучення спеціальних фінансових інструментів ЄС з підготовки до вступу. Практика країн, які мали або мають цей статус, свідчить, що для країн-кандидатів у цьому випадку з'являються додаткові економічні можливості, а саме [1, С.43-44]:

- 1) торговельні преференції та розширення доступу до внутрішнього ринку ЄС;
- 2) кредити та гранти через спеціальні інструменти для проведення реформ;
- 3) доступ до інших окремих фондів і програм ЄС;
- 4) зростання інвестиційної привабливості.

Ці можливості створюють передумови для повоєнного відновлення національної економіки й відродження країни. Частину ресурсу, який Україні вдасться акумулювати завдяки власним зусиллям та допомозі від міжнародних партнерів, необхідно буде витратити на відповідні інституційні реформи, дії та заходи, результати яких тут і зараз не можна виміряти у мільярдах гривень чи у відсотках зростання ВВП, але які є необхідною передумовою успішної євроінтеграції України. Вивчення відповідного досвіду вже стало предметом комплексних досліджень вітчизняних науковців [2]. Зауважимо, що акцент на необхідності інституційних реформ також безпосередньо стосується і соціально-трудової сфери та формування кадрового потенціалу розвитку національної економіки і промисловості, без чого досягти таких амбітних цілей навряд чи можливо.

Відбудова України має починатися вже зараз. І йдеться не лише про нагальну необхідність релокації та перезапуску підприємств, відновлення критичної інфраструктури і зруйнованого житла, а й про формування нової моделі економіки, спроможної гарантувати національну безпеку та майбутній розвиток, а також про послідовну реалізацію принципу МОП «відбудувати краще, ніж було» («build back better»). Як зазначають вітчизняні науковці, необхідно зосередитися на напрямках, визначальних для стійкості економіки та перспектив її розвитку. Налагодження власного виробництва, забезпечення й розвитку внутрішнього ринку, технологічна та структурна модернізація — ось головні пріоритети державної стратегії. Її формування має спиратися на передбачення майбутнього розвитку науки, технологій, суспільства, глобального економічного простору та його інституційної структури (Focus Foresight Development) [3].

В межах реалізації магістрального курсу євроінтеграції Україна має шанс інтегруватися до європейської економіки, яка є найбільш ефективною й перспективною з усіх можливих для нашої країни моделей соціально-економічного розвитку. В зазначеному контексті важливою є наявність дієвого багаторівневого інструментарію взаємодії з ЄС за всім колом питань, що виникають в контексті розробки і впровадження політики відбудови національної економіки України, її промислового сектору. Одним з таких інструментів, сфокусованих безпосередньо на підвищенні ефективності співробітництва між Україною і ЄС саме в промисловому секторі, є «Діалог високого рівня Україна-ЄС з горизонтальних питань та окремих секторів промисловості», який було ініційовано у 2016 році. Перше інавгураційне засідання Промдіа-

логу, відбулось у березні 2017 р. у м. Брюссель, де було започатковано засідання п'яти Робочих груп (промисловість (автомобілебудування); малий та середній бізнес; космос; публічні закупівлі; технічні бар'єри у торгівлі та стандартизація). За результатами Промислового діалогу формуються спільні подальші дії та кроки задля зміцнення співробітництва та розвитку промисловості як України, так і ЄС. Робота Промдіалогу зосереджена на двох напрямках:

1) горизонтальні питання (технічні бар'єри у торгівлі, публічні закупівлі, МСП);

2) промисловий кластер за галузевим принципом.

Діалог високого рівня Україна-ЄС з горизонтальних питань та окремих секторів промисловості продовжує свою роботу і в умовах воєнного стану — у липні 2022 р. відбулось П'яте засідання [4], у травні 2023 р. відбулося його Шосте засідання [5], яке проходило в контексті вирішення питань відновлення української промисловості та повоєнної відбудови країни. У засіданнях взяли участь представники Мінекономіки, Держгеонадр, МЗС, СКМУ, Представництва України при ЄС, бізнес-асоціацій та підприємств України, а також Генерального директорату «Внутрішній ринок, промисловість, підприємництва та малі і середні підприємства» (DG GROW) Європейської Комісії, Генерального директорату «Сусідство та переговори щодо розширення ЄС» (DG NEAR) Європейської Комісії, Генерального директорату «Торгівля» (DG TRADE) Європейської Комісії, ЄБА, МПЦ, інших інституцій та компаній ЄС, незалежні експерти. Українська сторона представила позицію щодо стану української промисловості в сучасних умовах широкомасштабної військової агресії та ознайомила Сторону ЄС з результатами реалізації програми релокації вітчизняних підприємств.

Учасники П'ятого засідання обговорювали подальшу діяльність у створенні ланцюжків доданої вартості, у тому числі, можливості спільних кроків за сприяння Європейської комісії (ЕК). Зокрема, піднімалися питання про те, що Україна прагне до розширення промислової кооперації — до більшої кількості проєктів, замовлень, інвестицій та готовності ЄС підтримати відновлення країни. В той же час зазначалося, що український бізнес може стати серйозним партнером для європейських компаній завдяки збереженню значного наукового потенціалу для забезпечення розвитку високотехнологічних виробництв із високою часткою доданої вартості [4].

На Шостому засіданні піднімалися проблеми української видобувної промисловості та можливості залучення інвестицій

ЄС; можливості для відновлення металургійної галузі України, яка зазнала значних втрат внаслідок повномасштабної збройної агресії проти України; активізацію співробітництва щодо укладення Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (АСАА); актуальні питання співробітництва у сфері публічних закупівель; існуючі та потенційні інструменти ЄС для підтримки вітчизняних малих та середніх підприємств [5].

Промдіалог високого рівня є дієвим діалоговим інструментом стратегічного партнерства ЄС та України в промисловому секторі, він формує певні рамкові умови взаємодії, які мають враховуватись і при розробці механізмів соціального діалогу в сфері праці України. Такі інструменти необхідно зміцнювати, розширювати, реалізовувати прийняті Сторонами рішення. В перспективі Промисловий Діалог вищого рівня доцільно розширювати через забезпечення ефективної системи обміну кращим європейським досвідом в таких питаннях, як:

- модернізація системи соціального діалогу на галузевому рівні управління для реалізації потреб повоєнного відновлення і ефективності виробничих відносин;
- євроорієнтовані механізми формування ефективних соціально-трудових і виробничих відносин в промисловості,
- можливості підготовки необхідного для розвитку тих чи інших галузей промисловості кадрового потенціалу, STEM-персоналу, інші питання, що стосуються збалансованого функціонування ринку праці в промисловому секторі.

Секторальна інтеграція між Україною та ЄС охоплює великий спектр напрямів співробітництва Києва і Брюсселя — від енергетики до цифрового ринку та екології. Нині в умовах війни пріоритетом №1 є партнерство у сфері безпеки та оборони, військово-технічне співробітництво [1].

Комплексність та багаторівневність євроінтеграційних процесів в сфері економіки безумовно потребуватимуть від України не тільки суттєвого оновлення всієї системи промислового виробництва, а й оновлення системи соціально-трудових відносин в цілому, та механізмів її стабільного функціонування та розвитку. В Міжнародній організації праці (МОП), в Єврофонді загально-визнаною є точка зору про те, що саме система соціального діалогу є найбільш важливим комплексним механізмом досягнення узгоджених рішень, що стосуються соціально-трудового розвитку, забезпечення умов гідної праці, дотримання необхідних норм в організації режиму, охорони, безпеки та оплати праці, забезпе-

чення конструктивної взаємодії між працівниками, роботодавцями та державою тощо.

Принципово важливим є рішення ЄС започаткувати спеціальну «Платформу відбудови України», яку очолюють Єврокомісія та Уряд України [6]. Російська інтервенція ускладнила процес євроінтеграції. Україна зазнала величезних людських та економічних втрат, уповільнилися темпи соціально-економічного реформування. Характерною рисою нинішнього етапу співробітництва Україна-ЄС є те, що об'єднана Європа демонструє послідовну та незмінну політико-дипломатичну солідарність з Києвом, здійснює військово-технічну, фінансово-економічну, гуманітарну підтримку нашої країни.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Центр Разумкова (2022). Україна на шляху до ЄС: реалії і перспективи. *Національна безпека і оборона*. №1-2. URL: https://razumkov.org.ua/images/journal/NSD187-188_2022_ukr_full.pdf (дата звернення: 25.03.2024).
2. Інститут економіки та прогнозування (2023). Відбудова для розвитку: зарубіжний досвід та українські перспективи: міжнародна колективна монографія. Київ, 571 с. URL: <http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2023/08/Reconstruction-for-development.pdf> (дата звернення: 25.03.2024).
3. НАН України (2023). Побачила світ монографія «Відбудова для розвитку: зарубіжний досвід та українські перспективи». URL: <https://www.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=10518> (дата звернення: 25.03.2024).
4. Мінекономіки (2022). Відбулося засідання Промдіалогу Україна — ЄС високого рівня. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/vidbulos-zasidannia-promdialohu-ukraina-ies-vysokoho-rivnia> (дата звернення: 25.03.2024).
5. Мінекономіки (2023). Відбулося Шосте засідання Промдіалогу Україна — ЄС високого рівня. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/minekonomiky-vidbulosia-shoste-zasidannia-promdialohu-ukraina-ies-vysokoho-rivnia> (дата звернення: 25.03.2024).
6. Європейська правда (2022). ЄС створить платформу для повоєнної відбудови України. Європейська правда. 4 липня. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/07/4/7142543/> (дата звернення: 25.03.2024).